

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 344/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 10C/28/2019 z 10. mája 2021, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Co/59/2021 z 27. októbra 2021 a proti oznámeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/1 Pz 34/22/1000-5 z 11. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy, práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 19 ods. 1 ústavy rozsudkami Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia, ako aj oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o spôsobe vybavenia podnetu sťažovateľa na podanie dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. VI/1 Pz 34/22/1000-5 z 11. marca 2022 (ďalej len „oznámenie GP“). Sťažovateľ požaduje napadnuté rozsudky a oznámenie GP zrušiť a vzhľadom na osobné pomery žiada o ustanovenie advokáta v tejto veci.

2. Žalobou z 22. októbra 2019 sa žalobca – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) domáhal, aby súd uložil sťažovateľovi ako žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi (ako správcovi bytového domu) istinu vo výške 228,93 eur spolu s príslušenstvom – ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 228,10 eur od 17. júla 2019 do zaplatenia a zaplatiť vzniknuté trovy konania. Žalobca podal voči sťažovateľovi žalobu z dôvodu neuhradenia nedoplatku vo výške 228,93 eur, ktorý predstavoval rozdiel medzi skutočnými nákladmi a uhradenými platbami, určený na základe vyúčtovania za kalendárny rok 2018 v súvislosti s užívaním a prevádzkou bytu č. [REDAKOVANÉ], nachádzajúceho sa v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] bytového domu so súpisným číslom [REDAKOVANÉ], zapísaného na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ], pre katastrálne územie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „byt“), ktorého je sťažovateľ výlučným vlastníkom.

3. Vo veci samej rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom č. k. 10C/28/2019-106 z 10. mája 2021 tak, že žalobe vyhovel a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Okresný súd konštatoval, že žalobca ako poverený zástupca všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome oprávnené požadoval zaviazať sťažovateľa na zaplatenie žalovanej istiny, predstavujúcej nedoplatok na plneniach súvisiacich s užívaním a prevádzkou bytu. Považoval za nesporné, že sťažovateľ napriek výzvam na sprístupnenie bytu na výmenu pomerových meračov pretečeného množstva studenej a teplej vody za nové merače s rádiovým zberom byt nespístupnil, a má preto merače pôvodné. Z uvedeného dôvodu sa dodané množstvo tepla rozpočítavalo v prípade sťažovateľa náhradným spôsobom v zmysle § 7 bod 4 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 240/2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla (ďalej len „vyhláška č. 240/2016“), podľa ktorého sa konečnému spotrebiteľovi, ktorý neumožnil zapojiť pomerové rozdeľovače tepla alebo určené meradlo na meranie tepla alebo neumožnil ich odčítanie, alebo neoprávnené do nich zasahoval, čím spôsobil ich nesprávnu funkciu, určí spotrebná zložka podľa vzorca uvedeného vo vyhláške č. 240/2016.

4. O podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 10Co/59/2021-134 z 27. októbra 2021 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Sťažovateľ následne podal 28. februára 2022 podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 458 ods. 1 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dňa 18. marca 2022 bolo sťažovateľovi doručené napadnuté oznámenie GP z 11. marca 2022, ktorým bol podnet sťažovateľa odložený, pretože prokurátor konštatoval, že v danom prípade neboli zistené žiadne skutočnosti odôvodňujúce potrebu zrušiť napadnuté rozhodnutie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta miestnu nepríslušnosť všeobecných súdov, ktoré vo veci rozhodovali, a uvádza, že na adrese [REDAKOVANÉ], nemá trvalý pobyt. Tvrdí, že podaním žaloby na iný ako miestne príslušný súd porušil žalobca právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 ústavy, právo podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Argumentuje, že so žalobcom nepodpísal zmluvu o výkone správy, a to v dôsledku zásadných výhrad voči jeho konaniu. Poukazuje na svoje výhrady voči používaniu meračov s rádiovým dátovým zberom, pretože má pochybnosti o ich neutrálnom vplyve na zdravie. Podľa sťažovateľa je žaloba založená na nepravdivom vyúčtovaní skutočných nákladov za plnenia spojené s užívaním bytu, pričom rázne odmieta to, že jeho skutočná spotreba blízka nule mu bola vyúčtovaná ako 1,5 násobok priemernej spotreby v bytovom dome, a to aj s ohľadom na to, že žalobca neakceptoval namerané hodnoty ani z vodomeroch (TÚV a SV) bez rádiového zberu, ktoré má nainštalované v byte. Žalobca tiež podľa neho nevedel, ako dospieť k hodnotám jednotlivých položiek vyúčtovania nákladov, pričom vyúčtované hodnoty podľa sťažovateľa nezodpovedajú skutočnosti a mnohonásobne ju prevyšujú.

8. Vo vzťahu k oznámeniu GP sťažovateľ uvádza, že prokurátorka sa nevysporiadala so skutočnosťami uvedenými sťažovateľom, ktorými bolo poukázané na konanie súdov a žalobcu v rozpore s obsahom spisu, v rozpore s platnými právnymi predpismi, princípmi materiálneho právneho štátu, nálezmi ústavného súdu a zásadami logického myslenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu:

9. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodiť ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, II. ÚS 734/2017).

10. Sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu označených práv proti napadnutému rozsudku okresného súdu opravný prostriedok (odvolanie), ktorý aj využil. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa okresným súdom bol v konaní o odvolaní sťažovateľa krajský súd.

11. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa §56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu:

12. Sťažovateľ pravdepodobne odvíja zachovanie zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde od doručenia oznámenia o vybavení podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora. Napadnuté oznámenie GP z 11. marca 2022 bolo sťažovateľovi doručené (podľa tvrdenia sťažovateľa, pozn.) 18. marca 2022.

13. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (porov. napr. I. ÚS 67/02, II. ÚS 605/2013, II. ÚS 1/2014) mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Na rozdiel od dovolania, ktoré má neúspešný účastník konania priamo k dispozícii (môže ho sám podať), na podanie dovolania generálneho prokurátora podľa § 458 ods. 1 CSP je oprávnený iba generálny prokurátor Slovenskej republiky. Samotný podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Na plynutie lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde preto nemá vplyv doručenie oznámenia o vybavení podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora, ale rozhodujúci je deň právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

14. Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 3. januára 2022. Sťažovateľ bol oprávnený podať proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažnosť ústavnému súdu najneskôr 3. marca 2022. Sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť 12. mája 2022, z čoho nepochybne vyplýva, že sťažnosť ústavnému súdu nepodal v zákonnej dvojmesačnej lehote predpokladanej § 124 zákona o ústavnom súde.

15. Vychádzajúc z uvedených úvah, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie práv napadnutým rozsudkom krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

III.3. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovorom žalobcom:

16. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta miestnu nepríslušnosť okresného súdu a následne aj krajského súdu na prejednanie veci, pretože podľa neho mal byť miestne príslušný súd, v obvode ktorého má sťažovateľ adresu trvalého pobytu. Keďže má sťažovateľ trvalý pobyt v [REDAKOVANÉ] (okres [REDAKOVANÉ]), miestne príslušný mal byť Okresný súd Prešov. Podľa sťažovateľa porušil žalobca jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním žaloby na súd, ktorý nebol miestne príslušný.

17. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde môže ústavnú sťažnosť podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Ústavný súd opakovane judikuje, že zmyslom ústavnej sťažnosti je v zásade ochrana súkromnej sféry fyzických a právnických osôb pred verejnou mocou a s tým previazané presadzovanie ochrany a rešpektu k ľudským právam a slobodám u všetkých orgánov verejnej moci (III. ÚS 530/2015, III. ÚS 121/2017). Z § 122 zákona o ústavnom súde pritom explicitne vyplýva, že k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa môže dôjsť len právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, a to orgánu verejnej moci. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy

je možné domáhať sa ochrany základných práv a slobôd proti takému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu orgánu, ktorý má atribúty verejnej moci a ktorým je daný orgán spôsobilý autoritatívne zasiahnuť do právnej sféry sťažovateľa (III. ÚS 352/2015).

18. Žalobca teda môže byť označený za účastníka konania o sťažnosti sťažovateľa pred ústavným súdom ako porušovateľa základných práv sťažovateľa len za predpokladu, že je orgánom verejnej moci.

19. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (prvého senátu) (ďalej len „ústavný súd ČSFR“) č. k. I. ÚS 191/92, ktorým sa stanovili kritériá na určenie, či subjekt koná ako orgán verejnej moci. Podľa právneho názoru ústavného súdu ČSFR verejnou mocou je taká moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo alebo sprostredkované. Subjekt, o ktorého právach alebo povinnostiach rozhoduje orgán verejnej moci, nie je v rovnoprávnom postavení s týmto orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu. Verejnú moc vykonáva štát predovšetkým prostredníctvom orgánov moci zákonodarnej, výkonnej a súdnej a za určitých podmienok ju môžu vykonávať aj prostredníctvom ďalších subjektov. Kritériom pre určenie či iný subjekt koná ako orgán verejnej moci je skutočnosť, či konkrétny subjekt rozhoduje o právach a povinnostiach iných osôb a tieto rozhodnutia sú štátnou mocou vynútiteľné, či môže štát do týchto práv a povinností zasahovať. Orgánom v právnom slova zmysle je právnická osoba, vykonávajúca svoju činnosť ako povinnosť alebo kompetenciu a je zriadená na trvalý a opakujúci sa výkon činnosti.

20. Žalobca je správcom v zmysle § 8 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov“), v zmysle ktorého môže byť správcom právnická osoba alebo fyzická osoba podnikateľ, ktorá má v predmete podnikania alebo v predmete činnosti správu a údržbu bytového fondu. Správca je teda podnikateľským subjektom, ktorého hlavným cieľom a motívom je dosahovanie zisku aj prostredníctvom výkonu správy podľa zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Právny vzťah medzi správcom a jednotlivými vlastníckmi bytov a nebytových priestorov je definovaný predovšetkým uzatvorenou zmluvou o výkone správy bytového domu a zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Žalobca ako správca bytového domu, v ktorom sťažovateľ vlastní byt, nie je oprávnený rozhodovať o právach a povinnostiach sťažovateľa, nie je orgánom verejnej moci, a preto nemôže byť označený za účastníka konania o sťažnosti sťažovateľa, a tým za porušovateľa základných práv sťažovateľa v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Uvedený záver vychádza predovšetkým zo skutočnosti, že pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojich práv zo strany žalobcu, právomoc v danej veci majú v prvom rade všeobecné sudy (v súlade s už uvedenou zásadou subsidiarity).

21. S ohľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru žalobcom ako porušovateľom odmieta pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým oznámením GP o vybavení podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora:

22. Podľa § 458 ods. 1 CSP je proti právoplatnému rozhodnutiu súdu prípustné dovolanie generálneho prokurátora, ak to vyžaduje ochrana práv a túto ochranu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Podanie dovolania generálneho prokurátora (predtým mimoriadneho dovolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku) je teda podmienené splnením zákonných predpokladov, ktoré sú upravené v ustanoveniach § 458 a nasl. CSP. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi.

23. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie dovolania generálneho prokurátora (predtým mimoriadneho dovolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku) neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá dovolanie. Oprávnenie na podanie dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03). Z toho dôvodu generálny prokurátor nemôže odložením podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 14/04).

24. Súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj základné právo na inú právnu ochranu, ktorého obsahom je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovel (IV. ÚS 622/2020).

25. Z hľadiska nároku sťažovateľa, aby sa dotknutý orgán relevantným spôsobom zaoberal jeho podnetom a aby o spôsobe jeho vybavenia bol aj adekvátne vyrozumený, ústavný súd neidentifikoval žiadne porušenie základných práv sťažovateľa. Sťažovateľ podal podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora 28. februára 2022. Prípisom z 11. marca 2022 doručeným sťažovateľovi 18. marca 2022 mu bolo oznámené, že tu nie sú dôvody na podanie dovolania generálneho prokurátora. Záver generálnej prokuratúry bol riadne odôvodnený s akcentom na obsah práva na spravodlivý súdny proces.

26. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

27. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým oznámením GP a namietaným porušením základných práv sťažovateľa označených v podanej ústavnej sťažnosti. S ohľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho práv napadnutým oznámením o vybavení podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

Ustanovenie právneho zástupcu

28. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2022

Peter Straka
predseda senátu